

Kamer der Volksvertegenwoordigers		Chambre des Représentants	
Zittingsjaar 1939-1940	N° 128		Session de 1939-1940
	15 FEBRUARI 1940	15 FEVRIER 1940	

WETSVOORSTEL

aangaande het Wettelijk Statuut der Syndikaten.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

Onderhavig wetsvoorstel vervangt het eerste van de wetsvoorstellen, door ons ingediend op 16 Juli 1936 (Stuk n° 78, Buitengewone zitting 1936), welk voorstel verviel door de Kamerontbinding. Dit wetsvoorstel is ook de aanvulling van hetgeen wij, op heden, de eer hadden neer te leggen op het Bureau van de Kamer der Volksvertegenwoordigers en dat betrekking heeft op het Wettelijk Statuut van Paritaire Commissies, Collectieve Overeenkomsten en Bedrijfsreglementeering.

Wij hebben den tekst van ons voorstel van Juli 1936 nagenoeg niet gewijzigd; nochtans voegden wij er een bepaling bij (art. 16), waarbij de syndikaten die de noodige voorwaarden en formaliteiten om rechtspersoonlijkheid te genieten, niet wenschen te vervullen, gemachtigd worden zich als feitelijk syndicaat te doen erkennen, ten einde aldus eventueel te kunnen deelnemen aan de aanwijzing der afgevaardigden in de paritaire commissies en in de Nationale Conferentie van den Arbeid.

Naar onze meening, is het wenschelijk dat alle syndikaten rechtspersoonlijkheid genieten, mits een minimum van voorwaarden en formaliteiten; en wij hopen dat alle syndikaten, bij slot van rekening, zullen vragen om te kunnen genieten van de wet die wij voorstellen. Wij gelooven echter dat het niet opgaat syndikaten, die eenvoudige feitelijke syndikaten willen blijven, te dwingen rechtspersoonlijkheid aan te vragen.

Wij hopen ook dat niemand bezwaren zal hebben tegen de aanneming van ons wetsvoorstel door de Kamer, maar dat, integendeel, de meeste onzer collega's de voordeelen van dit voorstel zullen erkennen.

PROPOSITION DE LOI

relative au Statut légal des Syndicats.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi remplace la première des propositions de loi que nous avons déposées le 16 juillet 1936 (document n° 78 de la session extraordinaire de 1936), proposition qui est devenue caduque par la dissolution des Chambres. Cette proposition de loi est aussi le complément de celle que nous avons eu, aujourd'hui même, l'honneur de déposer sur le Bureau de la Chambre des Représentants et qui est relative au Statut Légal des Commissions Paritaires, aux Conventions collectives et aux Règlements professionnels.

Nous n'avons guère modifié le texte de notre proposition de juillet 1936; mais nous y avons cependant ajouté une disposition (article 16) permettant aux syndicats, qui ne désirent pas remplir les conditions et formalités nécessaires pour jouir de la personnalité civile, de se faire reconnaître comme syndicat de fait afin de pouvoir ainsi participer éventuellement à la désignation des délégués dans les commissions paritaires et à la Conférence Nationale du Travail.

A notre avis, il est désirable que tous les syndicats jouissent de la personnalité civile, moyennant un minimum de conditions et de formalités; et nous espérons que tous les syndicats finiront par réclamer le bénéfice de la loi que nous proposons. Mais, nous croyons qu'il ne convient pas de contraindre les syndicats qui préfèrent rester de simples syndicats de fait à demander la personnalité civile.

Nous espérons aussi que personne ne verra d'inconvénient à ce que la Chambre adopte notre proposition de loi et qu'au contraire la plupart de nos collègues reconnaîtront les avantages de cette proposition.

ONDERZOEK DER ARTIKELEN.

EERSTE ARTIKEL.

Het syndicalisme of de onbedwingbare neiging der arbeiders en der ondernemingsleiders om zich te groepeeren met het oog op de bestudeering, het bevorderen en het verdedigen hunner gemeenschappelijke beroepsbelangen, is een feit waartegen niets in te brengen is, en dit feit is buitengewoon nuttig en weldoende gebleken. Het heeft zulkdanige gevolgen gehad, dat men zonder overdrijving zeggen kan dat het de lotsbestemming van millioenen menschen veranderd heeft.

Het syndicaat heeft dus de vuurproef doorstaan.

Opdat zijn werk tot volledige ontplooiing kunne komen, is het oogenblik gekomen het rechtspersoonlijkheid toe te kennen (art. 1). Het moet het recht hebben te handelen, zich te verplichten, derden te verplichten tegenover zichzelf, eigenaar te zijn, onafhankelijk van de personen waaruit het bestaat of die het leiden; in een woord, het moet juridisch een persoonlijk leven kunnen leiden.

De ondervinding heeft bewezen dat de wet van 31 Maart 1898 niet past voor de syndicaten van werkgevers en nog minder voor de syndicaten van werknemers.

Het schijnt nutteloos hier de voordeelen uiteen te zetten der rechtspersoonlijkheid. Maar vermits er vele gevaren en ongemakken mede gepaard gaan, wanneer zij te grabbel gegoid wordt en ze, trouwens, een gunst uitmaakt, is het nuttig en rechtvaardig dat het syndicaat dat de voordeelen der rechtspersoonlijkheid wenscht te bezitten, zich aan zekere voorwaarden onderwerpe. Deze voorwaarden worden opgesomd in de artikelen 4, 8, 9, 10, 11 en 12.

ART. 2.

Indien het syndicaat, in zijn wettelijken vorm, zeer dicht staat bij de vereeniging zonder winstgevend doel, is het er nochtans van onderscheiden door zijn toepassingsterrein dat ligt op economisch gebied, en ook door een punt van allereerste belang, in dezen zin, dat de bond van vereenigingen zonder winstgevend doel niet voorzien is, dan wanneer het huidig wetsvoorstel, buiten de vereeniging die natuurlijke en rechtspersonen groepeerd voor de studie, de bevordering en de verdediging hunner beroepsbelangen, ook plaatselijke, gewestelijke of nationale vakbonden voorziet van dergelijke vereenigingen en zelfs verbonden van bonden.

In feite, spelen de bonden een veel belangrijker rol dan de eenvoudige vereenigingen.

Bovendien, scheen het niet gepast op syndicaal gebied zekere bepalingen van minder belang te behouden van de wet van 27 juni 1921. Om deze redenen, wordt aan het syndicaat, grondpeiler der gewenschte bedrijfsorganisatie, een bijzonder statuut toegekend.

De tekst van artikel 2 zal, op het eerste zicht, wellicht zwaar en ingewikkeld schijnen; maar zeer ingewikkelde en zeer verscheidene werkelijkheden moesten er door gedeckt worden, die wij wenschen te behouden.

EXAMEN DES ARTICLES.

ARTICLE PREMIER.

Le syndicalisme ou tendance irrépressible des travailleurs et des chefs d'entreprise à se grouper en vue d'étudier, de promouvoir et de défendre leurs intérêts professionnels communs, est un fait contre lequel rien ne peut prévaloir, et ce fait s'est révélé éminemment utile et bien-faisant; il a produit des conséquences telles que l'on peut dire sans hyperbole qu'il a changé la destinée de millions d'hommes.

Le syndicat a donc fait ses preuves.

Pour que son œuvre atteigne son plein épanouissement, le moment est venu de le faire bénéficier de la personnalité civile (art. 1er). Il doit avoir le droit d'agir, de s'obliger, de lier les tiers envers lui, d'être propriétaire indépendamment des personnes qui le composent ou le dirigent, en un mot il doit vivre juridiquement d'une vie personnelle.

L'expérience a montré que la loi du 31 mars 1898 ne convient pas aux syndicats de patrons et surtout aux syndicats de salariés.

Il paraît inutile d'exposer ici les avantages de la personification civile. Mais comme elle n'est pas sans présenter des inconvénients et des dangers quand elle est galvaudée et que d'ailleurs elle constitue une faveur, il est utile et juste que le syndicat qui veut bénéficier des avantages qu'elle offre, se soumette à certaines conditions. Ces conditions sont énoncées dans les articles 4, 8, 9, 10, 11 et 12.

ART. 2.

Si le syndicat se rapproche singulièrement dans sa forme légale de l'association sans but lucratif, il s'en distingue cependant par son champ d'application qui est le domaine économique et aussi sur un point primordial, en ce que la fédération d'associations sans but lucratif n'est pas prévue alors que la présente proposition de loi vise en dehors de l'association groupant des personnes physiques ou morales pour l'étude, le soin et la défense de leurs intérêts professionnels, aussi des fédérations professionnelles ou interprofessionnelles, locales, régionales ou nationales de pareilles associations et même des fédérations de fédérations.

En fait, les fédérations joueront un rôle beaucoup plus important que les simples associations.

De plus, il n'a pas paru opportun de maintenir en matière syndicale certaines dispositions secondaires de la loi du 27 juin 1921. C'est pour ces motifs que le syndicat, pilier de l'organisation professionnelle désirée, se voit octroyer un statut particulier.

Le texte de l'article 2 paraîtra peut-être à première vue lourd et compliqué; mais il a dû embrasser des réalités très complexes et très variées, que nous voulons respecter.

ART. 3.

De kantoorbedienden en de technici die meewerken aan de bedrijvigheid van een nijverheids- of handelstak of van een openbaren dienst hebben gemeenschappelijke belangen met de werkgevers en de arbeiders van denzelfden nijverheids- of handelstak of van dien openbaren dienst. Zij moeten dus op een zekere wijze vertegenwoordigd zijn in de overeenstemmende beroepsorganisaties. Maar de ondervinding heeft bewezen dat de bedienden en technici van alle nijverheids- of handelstakken er de voorkeur aan geven zich te vereenigen om bediendensyndicaten op te richten. Artikel 3, dat dus afwijkt van artikel 2, laat hun toe dit te doen. Ditzelfde artikel machtigt zekere categorieën van bedienden, zooals de lyrische kunstenaars, bij voorbeeld, bijzondere syndicaten op te richten.

ART. 4.

Artikel 4 dat aan het syndicaat elk winstbejag verbiedt, niet enkel voor zich zelf, maar ook voor zijn leden, bevestigt enkel de eigen bestemming van dit organisme dat van elke andere vereeniging verschilt, zelfs van de beroepsvereeniging, want deze is uitdrukkelijk gemachtigd om zekere verrichtingen te doen, die zonder aangezien te worden als commercieel in hun opzet, niettemin van commercieelen aard zijn en voor doel hebben winst te bezorgen aan haar leden. (Wet van 31 Maart 1898, art. 2.)

ART. 5.

Het is klaar dat de beambten der openbare diensten die bijdragen tot de uitoefening van het openbaar gezag, zooals het geval met de militairen, de leden der rechterlijke orde, de agenten der rechterlijke of administratieve politie, de veld- en boschwachters, de beambten der douanen en accijnzen en tal van ambtenaars en bedienden uit de besturen van Staat, provinciën, gemeenten en openbare instellingen, in een bijzonderen toestand verkeerden. Het algemeen welzijn verplicht den wetgever hun bijzondere verplichtingen op te leggen en hun syndicale vrijheid te beperken; maar terzelfder tijd op werkdadige wijze de verdediging hunner belangen en hunner rechten te verzekeren.

Zoo werd een bijzonder statuut toegekend aan de officieren, aan de onderofficieren en aan andere categorieën van overheidspersoneel. Artikel 5 bepaalt dus dat de beambten der openbare diensten, zelfs wanneer het overheidspersoneel is, onder toepassing vallen der huidige wet; behalve wanneer hun een bijzonder statuut werd toegekend. Wij meenen, natuurlijk, dat een dergelijk statuut zou moeten toegekend worden aan onderscheidene categorieën van beambten die er nog geen hebben. De statuten die opgemaakt zullen worden, zullen, naar onze meening, de beambten in kwestie moeten toelaten beroepsvereeningen te stichten, die rechtspersoonlijkheid kunnen verkrijgen en regelmatige betrekkingen onderhouden met de

ART. 3.

Les employés de bureau et les techniciens qui collaborent à l'activité d'une branche industrielle ou commerciale ou d'un service public ont des intérêts qui leur sont communs avec les employeurs et les ouvriers de la même branche industrielle ou commerciale ou d'un service public. Ils doivent donc être représentés d'une certaine façon dans les organismes professionnels correspondants. Mais l'expérience a montré que les employés et techniciens de toutes les branches industrielles et commerciales préfèrent s'unir pour constituer des syndicats d'employés. L'article 3, dérogeant ainsi à l'article 2, leur permet de le faire. Ce même article autorise aussi certaines catégories d'employés, comme les artistes lyriques, par exemple, à constituer des syndicats spéciaux.

ART. 4.

L'article 4 qui interdit au syndicat la poursuite de tout but de lucre, non seulement pour lui-même, mais aussi pour ses membres, ne fait que consacrer la destinée propre de cet organisme qui se différencie de toute autre association, même de l'Union Professionnelle, car celle-ci est expressément autorisée à se livrer à certaines opérations qui, sans être réputées commerciales dans son chef, sont néanmoins de nature commerciale et ont pour but de procurer un bénéfice à ses membres. (Loi du 31 mars 1898, art. 2.)

ART. 5.

Il est évident que les agents des services publics qui contribuent à l'exercice de l'autorité publique, comme c'est le cas pour les militaires, les membres de l'ordre judiciaire, les agents de la police judiciaire ou administrative, les gardes champêtres et gardes forestiers, les agents de douane et accises et bon nombre de fonctionnaires et employés de l'administration de l'Etat, des provinces, des communes et des établissements publics, se trouvent dans une situation spéciale. Le bien commun contraint le législateur à leur imposer des obligations particulières et à apporter des restrictions à leur liberté syndicale; mais en même temps à assurer d'une manière efficace la défense de leurs intérêts et de leurs droits.

C'est ainsi qu'un statut spécial a été accordé aux officiers, aux sous-officiers et à d'autres catégories d'agents de l'autorité publique. L'article 5 établit donc que les agents des services publics, même s'ils contribuent à l'exercice de l'autorité publique, tombent sous l'application de la présente loi; sauf si un statut spécial leur a été accordé. Nous pensons évidemment qu'il y aurait lieu d'accorder un pareil statut à différentes catégories d'agents qui n'en ont pas encore. Les statuts qui seront élaborés devront, à notre avis, autoriser les agents en question à créer des associations professionnelles pouvant obtenir la personnalité civile et entretenir des relations régulières avec les pouvoirs publics; mais différentes règles devront être établies

openbare besturen; maar verschillende regelen zullen moeten voorzien worden om te zorgen dat de bedrijvigheid dezer beroepsverenigingen nooit gevaarlijk kunne worden voor het gemeenschappelijk welzijn der Natie en bijzonder voor de openbare orde. In ruil voor de aldus opgelegde beperkingen aan de syndicale vrijheid, zullen de beambten van het overheidspersoneel en van zekere bijzonder noodzakelijke diensten voor het leven en de veiligheid der burgers, een bijzonder vaste en duurzame positie moeten genieten.

ART. 6.

Dit artikel sanctionneert een universeel feit: de werkgevers en de werknemers zijn nooit verenigd in eenzelfde syndicaat; dit zal ook niet mogen gebeuren in de toekomst.

De openbare besturen kunnen tusschenkomen in de oprichting van syndicaten ten titel van werkgevers; behoudens de gevallen, bedoeld door onzen uitleg nopens artikel 5. De Staat, de provincie en de gemeenten die water, gas of electriciteit bedeele of spoorlijnen of trams in bedrijf nemen, kunnen gelijkgesteld worden met de andere werkgevers.

ART. 7.

Zoals we zegden, zullen de gewestelijke bonden, de vakcentralen en de nationale vakverbonden een veel belangrijker rol spelen in het syndicale leven dan de eenvoudige verenigingen. Nu reeds stelt men vast, in de syndicale praktijk, dat er banden bestaan tusschen de natuurlijke en rechtspersonen die deel uitmaken van de plaatselijke verenigingen en de vakcentralen, in zooverre dat de gesyndikeerden lid blijven van de centrale wanneer zij in een andere streek gaan verblijven of wanneer hun plaatselijke vereniging verdwijnt. De leden der « Landelijke Bedienden-Centrale » betalen zelfs hun syndicale bijdrage rechtstreeks aan de centrale. Daarom handelen artikelen 7 en 10 over de betrekkingen welke dienen gevestigd tusschen de leden eener vereniging die zelf deel uitmaakt van een bond, en dezen bond.

ART. 8.

Dit artikel, ontleend aan de wet op de verenigingen zonder winstgevend doel, somt de meldingen op welke de statuten moeten bevatten. Enkele lichte wijzigingen, ingegeven door de syndicale praktijk, worden ingelascht in den tekst van het overeenstemmend artikel van hooger genoemde wet.

ART. 9.

Het minimum aantal leden voor de verenigingen van werkgevers werd vastgesteld op zeven, op voorwaarde dat deze werkgevers vijfhonderd werknemers in dienst hebben. Indien alle werkgevers in kwestie slechts kleine ondernemingen leiden, zullen ze natuurlijk met meer dan

pour que l'activité de ces associations professionnelles ne puisse jamais être dangereuse pour le bien commun de la nation et spécialement pour l'ordre public. En échange des restrictions ainsi imposées à leur liberté syndicale, les agents de l'autorité publique et de certains services particulièrement indispensables à la vie et à la sécurité des citoyens, devront jouir d'une situation particulièrement stable et avantageuse.

ART. 6.

Cet article sanctionne un fait universel: les employeurs et les salariés ne sont jamais réunis en un même syndicat; ils ne pourront pas l'être davantage dans l'avenir.

Les pouvoirs publics peuvent intervenir dans la constitution de syndicats à titre d'employeurs; sauf dans les cas visés par nos explications relatives à l'article 5. L'Etat, la province et les communes qui distribuent de l'eau, du gaz ou de l'électricité, ou bien exploitent des lignes de chemins de fer ou de tramways peuvent être assimilés aux autres employeurs.

ART. 7.

Comme nous l'avons dit, les fédérations régionales, les centrales professionnelles et les confédérations joueront un rôle plus important dans la vie syndicale que les simples associations. Déjà maintenant, dans la pratique syndicale on constate que des liens sont établis entre les personnes physiques ou morales qui font partie des associations locales et les centrales professionnelles, à tel point que les syndiqués restent membres de la centrale s'ils vont résider dans une autre région ou bien si leur association locale disparaît. Les membres de la « Centrale nationale des employés » paient même directement à la centrale leur cotisation syndicale. C'est pourquoi l'article 7 et l'article 10 s'occupent des relations à établir entre les membres d'une association qui fait elle-même partie d'une fédération et cette fédération.

ART. 8.

Cet article, emprunté à la loi sur les associations sans but lucratif, énumère les mentions que les statuts devront contenir. Quelques légères modifications inspirées de la pratique syndicale ont été introduites dans le texte de l'article correspondant de la susdite loi.

ART. 9.

Le nombre minimum des membres pour les associations d'employeurs a été fixé à sept à condition que ces employeurs emploient cinq cents salariés. Si tous les employeurs en question ne dirigent que de petites entreprises, ils devront évidemment être plus nombreux que sept pour

zeven moeten zijn om te samen vijfhonderd werknemers te bezigen. Deze dubbele bepaling heeft voor doel de buitensporige versnippering der werkgevers-syndicaten te beletten.

Voor de vereenigingen van werknemers heeft men het minimum aantal leden vastgesteld op 25. Het is inderdaad moeilijk te verwachten dat men, in een kleiner aantal, gewoonlijk de noodige elementen vinden zal voor een goed beheer. Anderzijds, zou de eisch tot een aanzienlijker aantal voor gevolg gehad hebben van de weldaden der wet te berooven alle arbeiders die zekere beroepen uitoefenen in de half-nijverheids-, half landbouwstreken.

Het minimum aantal afdelingen, vereischt voor de oprichting der onderscheidene soorten bonden, werd op zulke wijze vastgesteld dat het gevaar vermeden wordt organismen zonder voldoende belangrijkheid te zien tusschenkomen in het economisch leven van het land. De aangenomen cijfers houden rekening met de te dezer zake opgedane ondervinding.

ART. 10.

De bemerkingen welke we gedaan hebben in verband met artikel 7, hebben een bijzonder belang wanneer het gewestelijke of nationale vakbonden betreft. Daarom wordt voorgeschreven dat de statuten dezer bonden de voorwaarden zullen moeten voorzien van de overdracht hunner leden van de eene afdeling naar de andere. Hier verstaan we door afdeling eene vereeniging, of een vakbond, aangesloten bij den bond waarover het gaat.

ART. 11.

Ter wille van de uiterste eenvoudigheid van de formaliteiten vereischt voor de oprichting der syndicaten, en ten einde de kosten tot een strikt minimum te herleiden, voorziet ons voorstel maar één wijze van vaststelling der vereischte meldingen, nl. de onderhandsche akte.

De gunst waarmede de wetgever de oprichting omringt der syndicaten, zoo van werkgevers als van werknemers, blijkt nog uit de vermindering der publicatieformaliteiten die inderdaad teruggebracht zijn enkel en alleen tot de bekendmaking in de bijlagen van het *Staatsblad* van een certificaat van neerlegging der statuten.

Het zal inderdaad volstaan, nadat een onderhandsche akte opgemaakt, gedateerd en geteekend zal zijn, dat men ze neerlegge op het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg, samen met de noodige som voor de publicatie van het certificaat in de bijlagen van het *Staatsblad*.

Het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg zal het neerleggingscertificaat moeten doen publiceeren in de bijlagen van het *Staatsblad*, binnen de dertig dagen die op de neerlegging volgen, en het syndicaat zal automatisch de rechtspersoonlijkheid genieten vanaf den dag der bekendmaking.

Wat de wijzigingen aan de statuten betreft, hun geldigheid is, zooals de wet vereischt, onderworpen aan dezelfde voorwaarden als die der statuten zelf.

employer ensemble 500 salariés. Cette double disposition a pour but d'éviter l'émiettement excessif des syndicats patronaux.

Pour les associations de salariés on a fixé le nombre minimum des membres à 25. Il est difficile en effet d'espérer que dans un nombre moindre on trouvera ordinairement les éléments nécessaires à une bonne gestion. D'autre part, exiger un nombre plus considérable aurait eu pour conséquence de priver des bienfaits de la loi tous les travailleurs qui exercent certaines professions dans des régions mi-industrielles mi-agricoles.

Le nombre minimum de sections exigé pour la constitution des différentes sortes de fédérations a été déterminé de façon à écarter le danger de voir des organismes sans importance suffisante intervenir dans la vie économique du pays. Les chiffres adoptés tiennent compte de l'expérience acquise en cette matière.

ART. 10.

Les observations que nous avons présentées au sujet de l'article 7 ont une importance particulière lorsqu'il s'agit de fédérations professionnelles régionales ou nationales. C'est pourquoi il est prescrit que les statuts de ces fédérations devront prévoir les conditions de transfert de leurs adhérents d'une section à l'autre. Nous entendons ici par section une association ou une fédération professionnelle, affiliée à la fédération dont il s'agit.

ART. 11.

En raison de l'extrême simplicité des formalités exigées pour la constitution des syndicats et en vue de réduire les frais au strict minimum notre proposition ne prévoit qu'un seul mode de constatation des mentions exigées, l'acte sous seing privé.

La faveur dont le législateur entoure la constitution des syndicats, tant d'employeurs que de salariés, se manifeste encore par la réduction des formalités de publicité à la seule publication aux annexes du *Moniteur belge* d'un certificat de dépôt des statuts.

Il suffira, en effet, après qu'un acte sous seing privé aura été dressé, daté et signé, qu'on le dépose au Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale avec la somme nécessaire pour la publication du certificat aux annexes du *Moniteur belge*.

Il incombera au Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale de faire publier le certificat de dépôt aux annexes du *Moniteur belge*, dans les trente jours qui suivront le dépôt, et automatiquement le syndicat jouira de la personnalité civile à compter du jour de la publication.

Quant aux modifications aux statuts, leur validité est, comme la logique l'exige, subordonnée aux mêmes conditions que celles des statuts.

Waarom werden deze formaliteiten, hoe klein ook, noodzakelijk geoordeeld? Omdat het noodig is dat het publiek ingelicht weze over de oprichting van elk syndicaat evenals over zijn benaming, zijn object en zijn zetel en ook omdat het paste, spijs de uiterste eenvoudigheid der wettelijke vereischten en, gezien de afwezigheid van elke noodzakelijke tusschenkomst van een ministerieel ambtenaar, dat de regelmatigheid der oprichting kon gecontroleerd en openbaar gemaakt worden.

Wat zou er gebeuren indien de oprichting van een syndicaat onregelmatig moest zijn? Het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg zou verklaren dat de statuten niet beantwoorden aan de wet; het syndicaat zou er over ingelicht worden binnen dertig dagen na de neerlegging, en het certificaat, terug overgemaakt aan de neerleggers, zou niet gepubliceerd worden in de bijlagen van het *Staatsblad*, met het gevolg dat het syndicaat de rechtspersoonlijkheid niet zou genieten.

Maar de mogelijkheid diende voorzien voor de leiders van het syndicaat zich te voorzien tegen de eventuele willekeur van het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg: de burgerlijke rechtbank zal in dat geval moeten uitspraak doen en zij zal altijd slechts in eersten aanleg kunnen vonnissen.

ART. 12.

Dit artikel past op de syndicaten nog een maatregel toe, die opgelegd is aan de handelsmaatschappijen en aan de vereenigingen zonder winstgevend doel en die voor doel heeft derden, met wie zij in verbinding staan, in te lichten over den aard hunner vereeniging en de uitgestrektheid harer rechten.

ART. 13.

Artikelen 13 en 14 handelen over het beheer van het syndicaat.

Een bureel waarvan de wijze van benoeming en de bevoegdheden (art. 8, 7°) bepaald zijn door de statuten, is met dit beheer en met de vertegenwoordiging van het syndicaat belast. Ons voorstel heeft alle vrijheid gelaten aan de syndicaten om de samenstelling van hun bureel te regelen; maar het is te voorzien dat het aantal leden van het bureel gewoonlijk zeer klein zal zijn, ten einde hun aanwerving te vergemakkelijken tusschen de beste leiders van het syndicaat en de spoedige afhandeling der zaken van de vereeniging te verzekeren. Dit bureel zal overigens kunnen bijgestaan worden door een raad, uit een grooter aantal leden samengesteld.

De algemeene vergadering zal op haar mandatarissen een contrôle uitoefenen, gesanctionneerd door haar recht om ze af te zetten en door de verantwoordelijkheid welke zij oploopen bij de uitvoering van hun mandaat en uit hoofde van de fouten welke ze zouden begaan in hun beheer.

De algemeene vergadering zal hare contrôle voornamelijk uitoefenen bij het jaarlijksch nazicht der rekeningen en der begrooting.

De verplichting, aan het bureel opgelegd, een begroo-

Pourquoi ces formalités toutes réduites qu'elles soient, ont-elles été jugées nécessaires? Parce qu'il importe que le public soit informé de la constitution de tout syndicat ainsi que de sa dénomination, de son objet et de son siège et parce que, vu l'absence de toute intervention nécessaire d'un officier ministériel, il convenait, en dépit de l'extrême simplicité des exigences légales, que la régularité de la constitution fut contrôlée et proclamée.

Qu'arriverait-il si la constitution d'un syndicat était entachée d'irrégularité? Le Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale déclarerait que les statuts ne sont pas conformes à la loi; le syndicat en serait informé dans les trente jours du dépôt et le certificat remis aux déposants ne serait pas publié aux annexes du *Moniteur belge* avec la conséquence que le syndicat ne serait pas doté de la personification civile.

Mais il fallait prévoir la possibilité pour les dirigeants du syndicat de se pourvoir contre l'arbitraire éventuel du Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale: c'est au tribunal civil qu'il appartiendra de statuer et il ne pourra jamais se prononcer qu'en premier ressort.

ART. 12.

Cet article applique encore aux syndicats une mesure imposée aux sociétés commerciales et aux associations sans but lucratif et qui a pour but d'édifier les tiers avec qui ils sont en rapports sur la nature de leur association et l'étendue de ses droits.

ART. 13.

Les articles 13 et 14 s'occupent de la gestion du syndicat.

Un bureau dont le mode de nomination et les pouvoirs sont déterminés par les statuts (art. 8, 7°) est chargé de cette gestion et de la représentation du syndicat. Notre proposition a laissé toute liberté aux syndicats pour régler la composition de leur bureau; mais il est à prévoir que le nombre des membres du bureau sera ordinairement fort réduit afin de faciliter son recrutement parmi les meilleurs dirigeants du syndicat et d'assurer la prompt expédition des affaires de l'association. Ce bureau pourra d'ailleurs être assisté d'un conseil comprenant un plus grand nombre de membres.

L'assemblée générale exercera sur ses mandataires un contrôle sanctionné par son droit de les révoquer et par la responsabilité qu'ils encourent dans l'exécution de leur mandat et du chef des fautes de gestion qu'ils commettraient.

C'est particulièrement à l'occasion de l'examen annuel des comptes et du budget que l'assemblée générale exercera son contrôle.

L'obligation imposée au bureau de soumettre un budget

ting voor te leggen aan de algemeene vergadering, is overgenomen uit de wet op de vereenigingen zonder winstgevend doel. Het schijnt wel dat dit voorschrift uitstekende uitslagen zal moeten opleveren, in dezen zin nl. dat het de leiders der syndicaten verplichten zal hun mandaat uit te oefenen in een geest van vooruitzicht en volgens een beproefde methode.

De statuten van een gewestelijken of nationalen vakbond kunnen bepalen dat de ambtsaanvaarding of de ambtsbekleeding der leden van het bureel eener vereeniging die deel uitmaakt van den bond, ondergeschikt kunnen zijn aan de uitdrukkelijke goedkeuring van het bestuur van den bond. Dit is een practisch gevolg van wat we zegden in verband met artikelen 7 en 10.

ART. 14.

Artikel 14 behandelt de uitwerkselen der rechtspersoonlijkheid, wat betreft de bekwaamheid der syndicaten om ten kosteloozen titel den eigendom te verwerven van onroerende goederen of van andere werkelijke onroerende rechten.

Dit artikel werd overgenomen uit de wet op de vereenigingen zonder winstgevend doel.

Het zal de taak zijn der uitvoerende macht in elk geval te bepalen, rekening houdend nl. met het doel door de wet aan de syndicaten toegewezen, welke in onroerende goederen mogen worden toegelaten. Om alle gevaar van willekeur te vermijden, zal het Koninklijk besluit dat giften of legaten toelaat of verbiedt, gemotiveerd moeten zijn.

ART. 15.

Dit voorstel bevat zekere gebiedende bepalingen die streng moeten gesanctionneerd worden. Dit is het doel van artikel 15 dat de vordering tot ontbinding van het syndicaat instelt. Zoo zullen artikelen 4, dat aan het syndicaat verbiedt handelsverrichtingen te doen, 9, dat het minimum aantal leden vaststelt, 13, dat het houden eener jaarlijkse algemeene vergadering voorschrijft, en 14, dat het recht op oproependen eigendom beperkt, een doeltreffende sanctie vinden in deze vordering tot ontbinding die zal kunnen ingesteld worden, hetzij door een lid, hetzij door den Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg.

Buiten deze gebiedende bepalingen, zal een zware inbreuk op de statuten eveneens aanleiding kunnen geven tot vordering tot ontbinding van het syndicaat. Het woord « zwaar » duidt aan de rechtbanken den geest aan waarin deze sanctie zal moeten toegepast worden. Het syndicaat, sleutel der bedrijfsorganisatie, is een organisme van openbaar belang; het moet dus beschermd worden door de wet, in zijn bestaan en in zijn rechtmatige bedrijvigheid. Maar indien het den rug moest toekeren aan zijn zending, indien het, wetens en willens, op zware wijze een belangrijken regel zou overtreden van zijn statuten, zal de rechtbank de kapitale sanctie, de ontbinding, kunnen uitspreken.

Deze macht is voorbehouden aan de rechtbanken van

à l'assemblée générale est reprise de la loi sur les associations sans but lucratif. Il semble bien que cette prescription doive donner d'excellents résultats, notamment en ce qu'elle obligera les dirigeants de syndicats à exercer leur mandat dans un esprit de prévoyance et selon une méthode éprouvée.

Les statuts d'une fédération professionnelle régionale ou nationale peuvent stipuler que l'entrée en fonction ou le maintien en fonction des membres du bureau d'une association qui fait partie de la fédération peuvent être subordonnés à l'approbation expresse du comité de la fédération. C'est une conséquence pratique de ce que nous avons dit au sujet des articles 7 et 10.

ART. 14.

L'article 14 traite des effets de la personnification civile quant à la capacité des syndicats d'acquérir à titre gratuit la propriété de biens immobiliers ou d'autres droits réels immobiliers.

Cet article est repris de la loi sur les associations sans but lucratif.

Il appartiendra au pouvoir exécutif de déterminer dans chaque cas, eu égard notamment au but assigné aux syndicats par la loi, quelles sont les libéralités consistant en biens immobiliers qui peuvent être autorisées. Pour éviter le péril de l'arbitraire, l'arrêté royal autorisant ou interdisant une libéralité devra être motivé.

ART. 15.

La présente proposition contient certaines dispositions impératives qu'il échet de sanctionner. C'est l'objet de l'article 15 qui institue l'action en dissolution du syndicat. Ainsi l'article 4 qui interdit au syndicat de se livrer à des opérations commerciales, l'article 9 qui fixe le nombre minimum des membres, l'article 13 qui impose la tenue annuelle d'une assemblée générale et l'article 14 qui limite le droit de propriété immobilière, trouveront une efficace sanction dans cette action en dissolution qui pourra être intentée soit par un membre, soit par le Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale.

En dehors de ces dispositions impératives, une infraction grave à ses statuts pourra également donner ouverture à une action en dissolution du syndicat. Le mot « gravement » indique aux tribunaux l'esprit dans lequel cette sanction devra recevoir son application. Le syndicat, clef de voûte de l'organisation professionnelle est un organisme d'intérêt public; il doit donc être protégé par la loi dans son existence et dans son activité légitime. Mais qu'il vienne à tourner le dos à sa mission, à enfreindre délibérément d'une façon grave une règle importante de ses statuts, le tribunal pourra prononcer la sanction capitale, la dissolution.

Ce pouvoir est réservé aux tribunaux de Première

Eersten Aanleg en ook aan die van beroep, want elk vonnis dat uitspraak doet over een vraag tot ontbinding, zal voor de hoven van beroep kunnen gebracht worden.

Ten slotte, vaardigt artikel 15 de verplichting uit voor de leden van het bureel van een syndicaat dat tot zijn ontbinding besloten heeft, er het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg van op hoogte te brengen. Indien de ontbinding geschiedt bij gezag van recht, valt deze verplichting op den griffier van de rechtbank of van het hof dat de ontbinding heeft uitgesproken door een beslissing met kracht van gewijsde genomen.

ART. 16, 17 en 18.

Zooals hooger gezegd, komt het ons als absoluut noodzakelijk voor de medewerking te bekomen van alle ernstige syndicaten voor de bedrijvigheid van de paritaire commissies en de Nationale Conferentie van den Arbeid en, in 't algemeen, voor de activiteit van alle bedrijven. Maar vermits sommige syndicaten, heden ten dage, nog wantrouwig schijnen te staan tegenover de juridische formaliteiten welke verbonden zijn aan het verwerven van rechtspersoonlijkheid, gelooven wij dat het nuttig is deze syndicaten te erkennen, zonder hun formaliteiten op te leggen, welke hun ongewettigde vrees inboezemen.

Het register van de bedrijven zal het repertorium zijn van alle syndicaten die er aanspraak op kunnen maken in aanmerking te worden genomen voor de oprichting van officieele beroepsorganismen of voor de organisatie van eventuele regeeringsraadplegingen.

Instance et, en degré d'appel, car tout jugement statuant sur une demande de dissolution sera appellable aux Cours d'appel.

Enfin, l'article 15 édicte l'obligation pour des membres du bureau d'un syndicat qui a décidé sa dissolution, d'en aviser le Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale. Si la dissolution est judiciaire, cette obligation incombe au greffier du tribunal ou de la Cour qui a prononcé la dissolution par une décision coulée en force de chose jugée.

ART. 16, 17 et 18.

Comme nous l'avons dit plus haut il nous paraît indispensable d'obtenir le concours de tous les syndicats sérieux pour l'activité des commissions paritaires et la Conférence Nationale du Travail et en général pour l'activité de toutes les professions. Mais, comme certains syndicats semblent encore aujourd'hui défiants à l'égard des formalités juridiques qu'entraîne l'acquisition de la personnalité civile, nous croyons qu'il est utile de reconnaître ces syndicats sans leur imposer des formalités qui leur inspirent des craintes que nous estimons cependant non fondées.

Le registre des professions sera le répertoire de tous les syndicats qui peuvent prétendre à être pris en considération pour la constitution des organismes professionnels officiels ou pour l'organisation des consultations éventuelles du Gouvernement.

H. HEYMAN.

WETSVOORSTEL

EERSTE ARTIKEL.

Het syndicaat geniet rechtspersoonlijkheid wanneer het de voorwaarden vereenigt in onderhavige wet vastgesteld.

De artikelen 2, 3, 4, 5, 6, 7, 16, 17 en 18 zijn evenwel toepasselijk op de syndicaten die geen rechtspersoonlijkheid genieten.

ART. 2.

A) Het syndicaat is een vereeniging van natuurlijke rechtspersonen die bijdragen tot de bedrijvigheid, hetzij van eenzelfden nijverheids- of handelstak of nog van eenzelfden openbaren dienst, hetzij van gelijkaardige of aanverwante nijverheids- of handelstakken of openbare diensten, en die onderling vereenigd zijn om hun beroepsbelangen te bestudeeren, te bevorderen en te verdedigen; of nog een bond van dergelijke vereenigingen.

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE PREMIER.

Le syndicat jouit de la personnalité civile s'il réunit les conditions déterminées par la présente loi.

Toutefois, les articles 2, 3, 4, 5, 6, 7, 16, 17 et 18 sont également applicables aux syndicats ne jouissant pas de la personnalité civile.

ART. 2.

A) Le syndicat est une association de personnes physiques ou morales contribuant à l'activité soit d'une même branche industrielle ou commerciale ou encore d'un même service public, soit de branches industrielles ou commerciales ou de services publics similaires ou connexes, qui sont unies entre elles pour étudier, promouvoir et défendre leurs intérêts professionnels; ou bien une fédération de pareilles associations.

B) De bond wordt vakbond genoemd, wanneer hij bestaat uit verenigingen die tot denzelfden nijverheids- of handelstak of nog tot eenzelfden openbaren dienst, of tot gelijkaardige of aanverwante nijverheids- of handelstakken of openbare diensten behooren. Hij wordt vakverbond genoemd, wanneer hij verenigingen bevat die niet alle behooren tot denzelfden nijverheids- of handelstak of tot eenzelfden openbaren dienst, of tot gelijkaardige of aanverwante nijverheids- of handelstakken of openbare diensten.

C) De nationale vakbond, ook vakcentrale genoemd, kan plaatselijke, gewestelijke of nationale vakverenigingen groepeeren en plaatselijke of gewestelijke vakbonden.

De nationale vakbond, ook nationaal vakverbond genoemd, kan vakcentralen en gewestelijke vakverbonden groepeeren.

ART. 3.

De personen die gewoonlijk voor rekening van een werkgever intellectueelen arbeid verrichten, worden aangezien, voor de toepassing der huidige wet, als gelijkaardige beroepen uitoefenend en mogen aansluiten bij een bediendensyndicaat.

ART. 4.

Het syndicaat mag in geen enkel geval trachten stoffelijke winsten te bezorgen aan zijn leden, door handels- of nijverheidsverrichtingen.

ART. 5.

De syndicaten die beambten van de openbare diensten groepeeren, zelfs wanneer het overheids personeel is, vallen onder toepassing der huidige wet en zijn aan haar bepalingen onderworpen, behalve wanneer een wet hun een bijzonder statuut heeft toegekend.

ART. 6.

De syndicaten kunnen ofwel werkgevers, ofwel werknemers groepeeren. De werkgevers zijn natuurlijke of rechtspersonen die een personeel bezigen dat onder hun leiding en voor hun rekening werkt. Voor de toepassing der huidige wet, worden o. a. als werkgevers aangezien de openbare besturen, de regies, de nijverheids- of handelsondernemingen, de personen die vrije beroepen uitoefenen en personeel in dienst hebben, de ambtenaars of openbare officieren die personeel bezigen dat door hen zelf betaald wordt.

B) La fédération syndicale est dite professionnelle si elle se compose d'associations ou de fédérations appartenant à la même branche industrielle ou commerciale ou au même service public ou bien à des branches industrielles ou commerciales ou à des services publics similaires ou connexes. Elle est dite interprofessionnelle lorsqu'elle comprend des associations ou des fédérations qui n'appartiennent pas toutes à la même branche industrielle ou commerciale ou au même service public ou bien à des branches industrielles ou commerciales ou à des services publics similaires ou connexes.

C) La fédération nationale professionnelle, appelée aussi centrale professionnelle, peut grouper des associations syndicales professionnelles locales, régionales ou nationales et des fédérations professionnelles locales ou régionales.

La fédération nationale interprofessionnelle, appelée aussi confédération nationale, peut grouper des centrales professionnelles et des fédérations régionales interprofessionnelles.

ART. 3.

Les personnes qui exercent habituellement pour le compte d'un employeur un travail intellectuel sont considérées pour l'application de la présente loi, comme exerçant des professions similaires et peuvent s'affilier à un syndicat d'employés.

ART. 4.

Le syndicat ne peut en aucun cas chercher à procurer un gain matériel à ses membres par des opérations commerciales ou industrielles.

ART. 5.

Les syndicats groupant des agents des services publics, même si ceux-ci contribuent à l'exercice de l'autorité publique, tombent sous l'application de la présente loi et sont soumis à ses dispositions, sauf si une loi leur a accordé un statut spécial.

ART. 6.

Les syndicats peuvent grouper, soit des employeurs, soit des salariés. Les employeurs sont des personnes ou des sociétés qui emploient un personnel travaillant sous leur direction et pour leur compte. Pour l'application de la présente loi, sont considérés comme employeurs les pouvoirs publics, les régies, les entreprises industrielles ou commerciales, les personnes exerçant des professions libérales et employant du personnel, les fonctionnaires ou officiers publics employant du personnel rémunéré par eux.

ART. 7.

Voor de toepassing der huidige wet, worden aangezien als leden van de bonden: de ondergeschikte vereenigingen of bonden waaruit zij samengesteld zijn. De leden eener vereeniging welke zelf deel uitmaakt van een bond, worden aangezien als rechtstreeks aangesloten bij dien bond.

ART. 8.

De statuten van een met rechtspersoonlijkheid bekleed syndicaat, moeten vermelden:

- 1) de benaming en de zetel van het syndicaat. Deze zetel moet in België gevestigd zijn;
- 2) het doel waarvoor het syndicaat opgericht is, doel dat moet beantwoorden aan de bepalingen van de artikelen 2 en 3;
- 3) het minimum aantal leden;
- 4) den naam, de voornamen, het beroep of den zetel en de nationaliteit der natuurlijke personen die het initiatief nemen van de stichting of van de wettelijke erkenning van het syndicaat; zij moeten ten minste met zeven zijn;
- 5) de voorwaarden voor de toetreding en het uitreden der leden;
- 6) de bevoegdheden en de wijze van bijeenroeping der algemeene vergadering; de gevallen waarin deze zal moeten bijeengeroepen worden, evenals de voorwaarden waarin haar besluiten ter kennis zullen gebracht worden aan de leden en aan derden;
- 7) de wijze van benoeming en de bevoegdheden van de leden van het bureau;
- 8) het maximum-bedrag der bijdragen of der storting, te verrichten door de leden van het syndicaat;
- 9) de wijze van afrekenen;
- 10) de te volgen regelen voor de wijziging der statuten;
- 11) het gebruik van het bezit van het syndicaat, in geval dit zou ontbonden worden.

Deze meldingen worden vastgesteld bij onderhandsche akte.

ART. 9.

Wanneer het een plaatselijke of gewestelijke vereeniging van werkgevers betreft, moet het minimum aantal leden zeven zijn en zij moeten te zamen ten minste vijfhonderd werknemers bezigen.

Wanneer het een plaatselijke of gewestelijke vereeniging van werknemers betreft, moet het minimum aantal leden ten minste vijf-en-twintig zijn.

Een plaatselijke of gewestelijke bond moet ten minste drie afdeelingen bevatten.

Een nationale centrale ten minste vijf afdeelingen.

Een nationaal vakverbond ten minste zeven nationale centralen.

ART. 7.

Pour l'application de la présente loi, on considère comme membres des fédérations les associations ou fédérations subordonnées qui les constituent. Les membres d'une association qui fait elle-même partie d'une fédération sont considérés comme adhérents de cette fédération.

ART. 8.

Les statuts d'un syndicat jouissant de la personnalité civile doivent mentionner:

- 1) la dénomination et le siège du syndicat. Ce siège doit être en Belgique;
- 2) l'objet en vue duquel le syndicat est formé, objet qui doit être conforme aux articles 2 et 3;
- 3) le nombre minimum des membres;
- 4) les nom, prénoms, profession, domicile ou siège et nationalité des personnes physiques qui prennent l'initiative de la fondation ou de la reconnaissance légale du syndicat; elles doivent être au moins au nombre de sept;
- 5) les conditions mises à l'entrée et à la sortie des membres;
- 6) les attributions et le mode de convocation de l'assemblée générale; les cas où celle-ci devra être convoquée, ainsi que les conditions dans lesquelles ses résolutions seront portées à la connaissance des membres et des tiers;
- 7) le mode de nomination et les pouvoirs des membres du bureau;
- 8) le taux maximum des cotisations ou des versements à effectuer par les membres du syndicat;
- 9) le mode de règlement des comptes;
- 10) les règles à suivre pour modifier les statuts;
- 11) l'emploi du patrimoine du syndicat dans le cas où celui-ci serait dissous.

Ces mentions sont constatées par acte sous seing privé.

ART. 9.

Lorsqu'il s'agit d'une association locale ou régionale d'employeurs, le nombre minimum des membres doit être de sept et ils doivent employer ensemble au moins cinq cents salariés.

Lorsqu'il s'agit d'une association locale ou régionale de salariés, le nombre minimum des membres doit être de vingt-cinq.

Une fédération locale ou régionale doit comprendre au moins trois sections.

Une centrale nationale au moins cinq sections.

Une confédération nationale au moins sept centrales nationales.

ART. 10.

De statuten van een vakbond of vakverbond met rechtspersoonlijkheid bekleed moeten de rechten en de verplichtingen aangeven van de leden der vakverenigingen of vakbonden, aangesloten bij den bond waarover het gaat, ten aanzien van dezen laatste en de voorwaarden voorzien van overdracht dezer leden, voor het geval dat de afdeling waarvan zij eerst deel uitmaakten zou verdwijnen of uit den bond treden en voor het geval dat zij zelf zouden veranderen van domicilie of verblijf.

ART. 11.

Rechtspersoonlijkheid wordt verkregen door het syndicaat vanaf den dag der bekendmaking, in de bijlagen van het *Staatsblad*, van het certificaat van neerlegging der statuten op het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg, waarvan sprake in het vierde hoofdstuk. Dit certificaat vermeldt den datum der neerlegging, de benaming, het doel en den zetel van het syndicaat; het moet gepubliceerd worden door de zorgen van het Ministerie binnen de 30 dagen die volgen op de neerlegging der statuten en op de betaling der publicatietaxe.

Indien de statuten niet moesten erkend worden door het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg, naar luid van de wet, zou het syndicaat er binnen hetzelfde tijdsverloop van moeten verwittigd worden.

Wanneer de leiders van het syndicaat die de statuten neergelegd hebben op het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg, de opwerpingen niet aannemen door het secretariaat gemaakt of weigeren de geëischte wijzigingen aan te brengen, kunnen ze het geschil voorleggen aan de burgerlijke rechtbank van het rechtsgebied waar het syndicaat gevestigd is. Deze velt vonnis in eersten aanleg. De rechtbank kan aan het Ministerie gebieden het in de eerste alinea voorziene certificaat te publiceeren, binnen acht dagen na de uitspraak van het vonnis, ingeval het Ministerie deze openbaarmaking niet doet, zal de rechtbank verklaren dat haar vonnis de waarde heeft van gezegd certificaat en gepubliceerd zal kunnen worden op kosten van den Staat.

De latere wijzigingen aan de statuten zijn maar geldig na hunne neerlegging op hetzelfde Ministerie en na de afkondiging van een getuigenschrift dat deze neerlegging vaststelt. Dezelfde regelen zijn toepasselijk zoowel voor de wijzigingen als voor de oorspronkelijke statuten.

ART. 12.

Alle akten, aankondigingen, publicaties, briefwisseling of andere stukken uitgaande van de syndicaten, moeten de maatschappelijke benaming vermelden, onmiddellijk gevolgd door onderstaande goed leesbare en in volle letters geschreven woorden « met rechtspersoonlijkheid bekleed syndicaat ».

ART. 10.

Les statuts d'une fédération professionnelle ou interprofessionnelle jouissant de la personnalité civile doivent indiquer les droits ou les obligations des membres des associations ou fédérations professionnelles affiliées à la fédération ou à la centrale à l'égard de celle-ci et prévoir les conditions de transfert de ces membres au cas où la section dont ils faisaient primitivement partie, viendrait à disparaître ou quitterait la fédération, et au cas où eux-mêmes changeraient de domicile ou de résidence.

ART. 11.

La personnalité civile est acquise au syndicat à compter du jour de la publication aux annexes du *Moniteur Belge* du certificat de dépôt des statuts au Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale. Ce certificat mentionne la date du dépôt, la dénomination, l'objet et le siège du syndicat; il doit être publié par les soins du Ministère dans les 30 jours qui suivent le dépôt des statuts et le paiement de la taxe de publication.

Si les statuts n'étaient pas reconnus par le Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale conformes à la loi, le syndicat devrait en être avisé dans le même délai.

Lorsque les dirigeants du syndicat qui ont déposé les statuts au Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale, n'admettent pas les objections que leur oppose celui-ci ou refusent d'introduire les modifications qu'il exige, ils peuvent soumettre le litige au tribunal civil du siège du syndicat. Ce tribunal jugera en premier ressort. Le tribunal peut ordonner au Ministère la publication du certificat prévu à l'alinéa premier dans les huit jours de prononcé du jugement; à défaut du Ministère de procéder à cette publication le tribunal dira que son jugement tiendra lieu dudit certificat et pourra être publié aux frais de l'Etat.

Les modifications ultérieures aux statuts ne sont valables qu'après leur dépôt au même Ministère et la publication d'un certificat constatant ce dépôt. Les mêmes règles sont applicables en ce qui concerne les modifications qu'en ce qui concerne les statuts originaux.

ART. 12.

Tous les actes, annonces, publications, correspondances ou autres pièces émanées des syndicats doivent mentionner la dénomination sociale suivie immédiatement de ces mots, écrits lisiblement et en toutes lettres: « Syndicat jouissant de la personnalité civile ».

ART. 13.

Het bureel beheert de zaken van het met rechtspersoonlijkheid bekleed syndicaat en vertegenwoordigt het in alle rechterlijke en burgerlijke zaken. Het kan, onder zijn verantwoordelijkheid, zijn machten overdragen aan een zijner leden.

Het is er toe gehouden alle jaren aan de goedkeuring der algemeene vergadering de rekening voor te leggen van het verlopen dienstjaar evenals de begroting van het volgende dienstjaar.

ART. 14.

Elke gift of legaat tusschen levenden of bij testament, bestaande in onroerende goederen ten bate van een wettig erkend syndicaat, moet toegelaten zijn door een gemotiveerd Koninklijk besluit, genomen op de voordracht van den Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg.

ART. 15.

De rechtbank van eersten aanleg van het rechtsgebied van het syndicaat, zal, op verzoek van, hetzij van een lid, hetzij van den Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg, de ontbinding mogen uitspreken van het met rechtspersoonlijkheid bekleed syndicaat dat niet in staat zou zijn de verbintenissen na te komen, welke het heeft aangegaan, dat zijn bezit of zijn inkomsten zou besteden voor doeleinden, andere dan deze waarvoor het opgericht werd, dat zwaar te kort zou komen aan zijn statuten of de artikelen 4, 9, 13 of 14 van deze wet mocht overtreden.

De rechtbank die de ontbinding zal uitspreken van een syndicaat, zal een vereffenaar benoemen die, na de aanzuivering van het passief, de bestemming der goederen zal vaststellen, overeenkomstig de statuten of, indien dit niet mogelijk is, ze zal overmaken, volgens bij Koninklijk besluit vast te stellen regelen, aan officieele instellingen die als doel hebben de hulpverlening aan onvrijwillige werklozen.

Het vonnis dat de ontbinding van het syndicaat uitsprekt of weigert, is altijd vatbaar voor beroep.

Bij de vrijwillige ontbinding van een syndicaat, zijn de leden van het bureel en, bij rechterlijke ontbinding, is de griffier der rechtbank die de ontbinding heeft uitgesproken door een met kracht van gewijsde genomen beslissing er toe gehouden het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg daarvan in kennis te stellen. Bij het begin van elke maand, is dit secretariaat verplicht, in de bijlagen van het *Staatsblad*, de lijst te publiceeren van de berichten van ontbinding welke zijn toegekomen binnen de vorige maand.

ART. 16.

De syndicaten die de vereischte voorwaarden niet vervullen om rechtspersoonlijkheid te genieten of die de door deze wet voorgeschreven formaliteiten niet hebben ver-

ART. 13.

Le bureau gère les affaires du syndicat jouissant de la personnalité civile et le représente dans tous actes judiciaires et extra-judiciaires. Il peut, sous sa responsabilité, déléguer ses pouvoirs à l'un de ses membres.

Il est tenu de soumettre tous les ans à l'approbation de l'assemblée générale le compte de l'exercice écoulé et le budget du prochain exercice.

ART. 14.

Toute libéralité entre vifs ou testamentaire consistant en biens immobiliers au profit d'un syndicat, jouissant de la personnalité civile, doit être autorisée par un arrêté royal motivé, sur proposition du Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale.

ART. 15.

Le tribunal du siège du syndicat pourra prononcer à la requête, soit d'un membre, soit du Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale, la dissolution du syndicat jouissant de la personnalité civile qui serait hors d'état de remplir les engagements qu'il a assumés, qui affecterait son patrimoine ou ses revenus à des objets autres que ceux en vue desquels il a été constitué, qui contreviendrait gravement à ses statuts, ou aux articles 4, 9, 13 ou 14 de la présente loi.

Le tribunal qui prononcera la dissolution d'un syndicat nommera un liquidateur qui, après l'acquittement du passif, déterminera la destination des biens conformément aux statuts, ou, si cela n'est pas possible, les remettra, conformément à des règles qui seront déterminées par arrêté royal, à des institutions ayant pour mission de venir en aide aux chômeurs involontaires.

Le jugement qui prononce ou refuse la dissolution d'un syndicat est toujours en premier ressort.

En cas de dissolution volontaire d'un syndicat, les membres du bureau, et en cas de dissolution judiciaire, le greffier du tribunal qui l'a prononcée par décision en force de chose jugée, sont tenus d'en aviser le Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale lequel fait publier au début de chaque mois dans les annexes du *Moniteur Belge* la liste des avis de dissolution qui lui sont parvenus pendant le mois précédent.

ART. 16.

Les syndicats qui ne remplissent pas les conditions nécessaires pour jouir de la personnalité civile, ou qui n'ont pas accompli les formalités prescrites par la présente loi,

vuld, kunnen nochtans, indien ze voor doel hebben de belangen hunner leden te bestudeeren en te bevorderen, en met uitsluiting van iedere eigenlijke nijverheids-, handels- en landbouwonderneming, als feitelijke syndicaten erkend worden en ingeschreven op het register der beroepsgroepeerings, onder voorwaarde aan den algemeenen secretaris der bedrijven de verklaring te laten geworden, waarvan sprake in artikel 17.

ART. 17.

De syndicaten die als feitelijke syndicaten erkend willen worden en die welke rechtspersoonlijkheid genieten, moeten aan den algemeenen secretaris der bedrijven een verklaring laten geworden, houdende:

- a) doel van de groepeerings;
- b) benaming en zetel;
- c) bedrijf of bedrijven waartoe de activiteit der vereenigden zich uitstrekt;
- d) gewesten van het Rijk waar deze activiteit wordt uitgeoefend;
- e) minimum-aantal vereenigden;
- f) naam, voornamen, nationaliteit en domicilie van de onderteekenaars van de verklaring;
- g) naam, voornamen, nationaliteit en domicilie van den of de lasthebbers die de leden van de groepeerings moeten vertegenwoordigen.

ART. 18.

Alleen de syndicaten ingeschreven op het register der beroepsgroepeerings, mogen kandidaten voorstellen voor de functies van afgevaardigden in de paritaire commissies en in de Nationale Conferentie van den Arbeid.

peuvent cependant s'ils ont pour but d'étudier et de promouvoir les intérêts de leurs membres à l'exclusion de toute entreprise industrielle, commerciale et agricole propre, être reconnus comme syndicats de fait et être inscrits au registre des groupements professionnels, à condition d'adresser au secrétaire général des professions la déclaration dont il est question à l'article 17.

ART. 17.

Les syndicats qui veulent être reconnus comme syndicats de fait et ceux qui jouissent de la personnalité civile doivent adresser au secrétaire général des professions une déclaration contenant :

- a) l'objet du groupement;
- b) sa dénomination et son siège;
- c) la profession ou les professions auxquelles s'étend l'activité des associés;
- d) les régions du Royaume où cette activité s'exerce;
- e) le nombre minimum des associés;
- f) les noms, prénoms, nationalités et domiciles des signataires de la déclaration;
- g) les noms, prénoms, nationalités et domiciles du ou des mandataires chargés de représenter les membres du groupement.

ART. 18.

Seuls les syndicats inscrits sur le registre des groupements professionnels peuvent proposer des candidats pour les fonctions de délégués dans les commissions paritaires et à la Conférence Nationale du Travail.

H. HEYMAN.
H. MARCK.
H. CARTON DE WIART.
R. DE MAN.
H. VERGELS.
O. BEHOGNE.